ސުވާލަކާ އި އޭގެ ޖަވާބު
އަބޫބަކްރު އިބްރާހީމް ޢަލީ
ސުވާލު: މަ ރު ގެ ދި ޔަ އަ ދާ ކު ރު ން ހު އް ޓެ ވެ . ދެ ވޭ ނީ ކު ރި ން ވެ ސް ދެ ން ނެ ވި ފަ ދަ އި ން
އިސްލާމުދީނުގެ حَدُّ އެއް قَائُمِ މި އެ ވެ . މި އާ ޔަ ތް ދަ ލީ ލު ކު ރާ ގޮ ތު ގަ އި މަރާލެވުނުމީހާގެ ވާރުތަވެރިޔާއަށެވެ.
ކުރަ ން ވެ އް ޖެ އް ޔާ މީ ހަ ކު ނުވަ ތަ ގަ ސް ދު ގަ އި މު އު މި ނަ ކު މަ ރަ އި ފި ނަ މަ
ރަ އް ޔި ތުން ރުހޭ ތޯ ނުވަ ތަ ނޫ ން ތޯ މަ ރު ވި މީ ހާ ގެ ވާ ރު ތަ ވެ ރި ން ގެ ފަ ރާ ތު ން ދެންފަހެ اأْلمر އެ ފަ ދަُ ކަ މަ ކަ ށް
وَُّليِ
ބަލަންޖެހޭތޯއެވެ؟ މެރިމީހާއަށް عَفُو ކޮ ށް ފި ނަ މަ އޭ ނާ ގެ ބޯ مَع اَفُ ދީފިނަމަ އެއީ اهل ގެ حَ قُّ
ނު ކަ ނޑަ އި ދޫ ކޮ ށް ލެ ވި ދާ ނެ އެ ވެ . އަ ދި އަ ކަ ށް އަ ރަ އި ގަ ތު މެ އް ކަ މު ގަ އި މެ ނު ވީ
ޖަވާބު: މި ސު ވާ ލު ގެ ޖަ ވާ ބު ފަ ސޭ ހަ އެއީ اللهُ ދެ އް ވާ ފަ އި ވާ ލު ޔެ އް ކަ ން ވެ ސް ނު ވާ ނެ އެ ވެ . އި ސް ލާ މު ދީ ނަ ކީ
އެ ވެ . މި ސު ވާ ލު ގެ ޖަ ވާ ބަ ކީ އެ ން މެ އެ ބަ އެ ގެ އެ ވެ . ނަ މަ ވެ ސް ހަ މަ ކޮ ން މެ ހެ ން ހަމައެކަނި مَع اَفُ ކު ރަ ން އެ ދޭ
حَدُّ އެ އް ގަ އި ނޫ ނީ ރު ހު ން ހޯ ދާ ކަ ށް ވާރުތަވެރިން އޭނާއަށް عَفُوކު ރު ން ދީނެއްކަމުގައި ބުނާއިރު الَّنبيُِّ صَّلىَ
ނު ޖެ ހޭ ނެ އެ ވެ . އެ އީ ހަ މަ އެ ކަ ނި ވާ ޖި ބު ވެ ގެ ން ވަ ނީ އެ އް ވެ ސް ނޫ ނެ ވެ . اللُه علََْيِه وَسلََّم ގެ ކި ބަ އި ގާ އެ ސި ފަ ފު ޅު
މަ ރަ ށް މަ ރު ހި ފު މު ގަ އެ ވެ . މަ ރަ ށް عَفُو ކު ރު ން އޮ ން ނާ ނީ އެ މީ ހު ން ހަމަ ނެތީތޯއެވެ.؟ مَع اَفُ ކު ރެ އް ވު ން
މަ ރު ހި ފަ ން ވެ އް ޖެ ނަ މަ މަ ރު ވި މީ ހާ ގެ عَفُو ކު ރަ ން ޏާ އެ ވެ . އެ އީ އެ މީ ހު ން ގެ ދީ ނު ގަ އި އޮ ތް ކަ ން އެ ކަ ލޭ ގެ ފާ ނަ ށް
މަ ސް އޫ ލު ވެ ރި ޔާ ގެ (ވާ ރު ތަ ވެ ރި ޔާ ގެ) ކަ މެ ކެ ވެ . ދެ ން ފަ ހެ މީ ގެ އި ތު ރު އެގިވަޑައިނުގަންނަވަނީތޯއެވެ. سُبْح اَنَ
ބަހެއްހޯދަން ޖެހެއެވެ. އޭނާ مَع اَفُ އެހެންއެއްވެސް حَ دُّ އެ އް ގަ އި މީ ހެ އް ގެ اللهِ އެވެ! حَ دّ قائم ކު ރެ އް ވު މު ގަ އި
ކޮށްފިއްޔާ قَات لُِ ގެ ބޯ ނު ކަ ޑަ އި ނު ވަ ތަ ބަ އެ އް ގެ ރު ހު ން ހޯ ދަ ން ޖެ ހޭ ނެ ކަ ން އެ ކަ ލޭ ގެ ފާ ނު ން ގެ ކަ ން ތަ އް ހު ރި ވަ ރު
ދޫކޮށްލެވިދާނެއެވެ. އެވާހަކަ قُرآْن އެ ގޭ ކަ ށް ނެ ތެ ވެ . ދީ ނު ގެ ހަ މަ ތަ ކު ން ތިރީގައިމިވާ عبِ اَرةَ ކޮ ޅު ކި ޔަ އި ލީ މާ
ން ވެސް ސާބިތެވެ.)فَم نْ عفَُيِ لَُه ބަލައި حَدُّ ވާ ޖި ބު ވެ އް ޖެ ނަ މަُّ އެ ކަ ން އެގޭނެއެވެ.
مِنَ أَخِْيِه شَْيئٌ فَاتِّب اَعٌ بِالَْمعْرُوْ فِ وأَََداٌء إِلَْيِه ހިންގައި تَنفْْيِذُ ކުރުމަކީ اأْلمر ގެ
وَليِ
بِإحْ س اَنٍ (اآليةَ ..... އެ ބަ ހީ އެ މީ ހެ އް ގެ ނު ވަ ތަ އެ މަ ޤާ މު ގަ އި ހު ރި މީ ހަ ކު ގެ މިހެން މިދެންނެވީ الَّنبيُِّ صَّلىَ اللُه علََْيِه
أخُ ގެ ފަރާތުން مَع اَفُ ލި ބި އް ޖެ މީ ހާ ވާ ޖި ބެ ކެ ވެ . މަ ރަ ށް މަ ރުُّ ހި ފު މު ގަ އި قَاض وَسلََّم ގެޒަމާނުގައި م خَْزُ ومُ ވަ ން ހަ އި ގެ
ދަ ން ނަ އެ ވެ . ފަ ހެ އޭ ނާ ރަ ނގަ ޅު ގޮ ތު ގަ އި ނިޔާކުރެއްވުމަށްފަހު اأْلمر އަ ށް ވެ ސް މަ ތީ އަ ން ހެ ނަ ކު ވަ އް ކަ ން ކޮ ށް ގެ ން
وَليِ
ތަ ބާ ވު ން ހު އް ޓެ ވެ . އެ ބަ ހީ މަ ރު ވި މީ ހާ ގެ އެކަމަށް مَع اَفُ އެ އް ނު ދެ ވޭ ނެ އެ ވެ . އަ ތް ކަ ޑަ ން ދި މާ ވި ހި ނދު ން އެ ކަ މު ގަ އި
ވާ ރު ތަ ވެ ރި ޔާ ރަ ގަ ޅު ގޮ ތު ގަ އި މަ ރު ގެ ކި ތަ ން މެ މަ ތީ ރަ އީ ސަ ކަ ށް ވެ ސް الَّنبيُِّ صَّلىَ اللُه علََْيِه وَسلََّم ގެ އެ ން މެ
ދިޔަޔަށް އެދޭހުށި ކަމެވެ! އަދި قَات لُِ އަ ދި ރަ ސް ކަ ލަ ކަ ށް ވެ ސް އެ އީ ލޯބިފުޅުވާ އެއްބޭކަލަކު ކަމުގައިވާ
ގެފަރާތުން إحْ ساَن ތެ ރި ކަ މާ އި އެ ކު ހުއްދަވާނޭ ކަމެއްނޫނެވެ. مَع اَفُ أُساَم ةَ بنُ زَيْ د (حبُّ رَسُ ول اللهِ) شَفَ اعةَ
36 ދަރުމަ. އޮކްޓޯބަރ 2012

ތެ ރި ވެ ވަ ޑަ އި ގެ ން ނެ ވު މަ ށް ގަ ސް ތު ބައެއްގެ ރުހުން ހޯދާކަށްނުޖެހޭނެއެވެ. އެ حَدُّ އެ އް އެ އެ ން ގެ ވި ގޮ ތަ ކަ ށް ހި ން ގަ އި
ކުރެއްވުމުންވެސް الَّنبيُِّ صَّلىَ اللهُ علََْيِه تَنْفْيِذُ ކު ރު މަ ކީ އެ ކަ މު ގެ މަ ސް އޫ ލު ވެ ރި ފަ ރާ ތް ތަ ކު ން ކު ރަ ން ޖެ ހޭ ނެ ކަ މެ ކެ ވެ .
وَسلََّم އެ ކަ މާ ކޯ ފާ ވެ ވަ ޑަ އި ގެ ން ވި ދާ ޅު ވި އަދި އެ حَدُّ އެ އް ގެ އަ ދަ ބު އެ ހެ ން އަ ދަ ބަ ކަ ށް ބަ ދަ ލު ކު ރު މަ ކީ ވެ ސް ހު އް ދަ ވާ ނެ
ބަ ސް ފު ޅު އެ އީ މަ ޝް ހޫ ރު ވެ ގެ ން ވާ ކަމެއްނޫނެވެ.
ބަސްފުޅެކެވެ.)أَت شْ فُع ف حَ دٍّ م نِ حُدُوْدِ
ىِ
اللهِ و أَْيمُ اللهِ لَْ و أَنَّ فَاطَمــة بِنت مُ حمَّد ބޭކަލުންނޭވެ! اللُه ގެދީނާއި ކުޅޭކަށް ނުވާނެއެވެ. މާދަމާ، އާދެ! قَيِامةَ ދު ވަ ސް
سرَقَ تْ لَقَطَْ ع تُ يَدَهَا(މާނައީ: اللهُ ހަ ނދު މަ ފު ޅު ކު ރަ އް ވާ ށެ ވެ ! އެ އީ ނަ އި ސް ނު ދާ ނެ ދު ވަ ހެ ކެ ވެ . ތި މާ ގެ ހު ރި ހާ
ގެ حَدُّ އެއްގައި ކަލޭގެފާނު شَفَ اعةَ ޢަ މަ ލަ ކަ ށް ތި މާ ޒި ން މާ ވާ ން ޖެ ހޭ ނެ އެ ވެ . ރި ޝް ވަ ތަ ކު ން ނު ޗަ ލާ ނެ އެ ވެ . ތަ ނު ގެ
ތެރިވަނީތޯއެވެ.؟ اللهُ ގަ ން ދެ އް ވަ އި އަމުނު އަމާންކަމުގެ އަޞްލަކީ اللهُ ގެ حَدُّ ތައްޤާއިމުކޮށް އެކަލާނގެ شِْرَيعةَ
ވިދާޅުވަމެވެ. مُ حمَّد ގެ ފާ ނު ން ގެ ހި ން ގު މެ ވެ .
ދަރިކަނބަލުން فَاطَمــة ގެ ފާ ނު ވަ އް ކަ ން " قَيِامةَ ދު ވަ ހަ ކީ ދަ ރު ބާ ރު ޢަ ދް ލު ގެ ހު ޅު ވެ ވޭ ދު ވަ ހޭ ،
"
ކު ރެ އް ވި ނަ މަ ވެ ސް ތި މަ ން ކަ ލޭ ގެ ފާ ނު ނިޔާ އަނިޔާ ބެލެވި حَ قُّ އަށް ނިޔާކަ ނޑައެޅި ނިމޭދުވަހޭ
އެ ކަ މަ ނާ ގެ އަ ތް ޕު ކަ ޑު އް ވާ ހު ށީ މެ ވެ .
މިއެވެ. މިހެންމިކަން ހުރިއިރު اللهُ ގެ وَصَّلىَ اللهُ وَسلََّم عََلى مُحَ مَّ د وآَلِهِ وَصَ حْبِِه أَْجمَعنْيِް .
حَدُّ އެއް تَنْفْيِذُ ކު ރާ ކަ ށް މީ ހެ އް ގެ ނު ވަ ތަ
ދަރުމަ. އޮކްޓޯބަރ 37 2012